

Interpellasjon Nr.1 21.juni 2018

Ordfører

I ti år har dei same fire-fem unge gutane samlast i musikkjengen kvar måndag.

Musikkjengen er ein del av aktivitetsbasert avlasting i Lindås kommune.

Musikkjengen har fleire føremål: Det er eit avlastingstilbod for foreldre, eit tilrettelagd kulturtilbod til dei unge og ein fritidsarena for sosial fellesskap og vennskap mellom dei unge.

Litt om lovverket som ligg til grunn for musikkjengen

Heimel for musikkjengen finn me både i helse- og omsorgstenestelova, i pasient- og brukarrettslova, og i kulturlova. Avlasting er ein kompensasjon for det meirarbeidet det inneber å ha barn og unge i familien som krev meir enn det som er ei «normal omsorgsbyrde». Kriteriet for å få avlastning er «særleg tyngjande omsorgsarbeid» og tildeling av tenesta er basert på fagleg skjønn jfr. retningsliner for omsorgslønn, 1-42 (1998). Avlasting skal hindre utmatting hjå omsorgsgjevar og gje dei pårørande naudsynt og regelmessig ferie og fritid. Omfanget av hjelp skal vera på eit forsvarleg nivå (Sosialdepartementet 1992). Kommunen har etter Helse og omsorgstenestelova § 4-1, plikt til å tilby forsvarlege helse- og omsorgstenester. Tenesta er basert på fagleg skjønn jfr. retningsliner for omsorgslønn, 1-42 (1998). Sjølv om kommunen kan velja hjelpeform, har brukar i følgje Pasient og brukarrettslova § 3-1, rett til å medverka ved gjennomføring av helse- og omsorgstenester. Tenestetilbodet skal etter lova så langt som råd er, utformast i samarbeid med den einskilde. I avlasting er både foreldre som får avlasting, og den unge som er på avlasting, brukarar og begge, ha rett til å delta i utforming av eige tenestetilbod.

Kulturlova har til føremål, jfr § 1, å fastleggja offentlege styresmaktens ansvar for å fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleve eit mangfald av kulturuttrykk. Med andre ord har kommunen plikt til å syta for at alle kan delta i kulturaktivitetar. Det gjeld også personer med nedsett funksjonsevne.

Til saman utgjer dette grunnlaget for musikkjengen, som er eit unikt samarbeid mellom eining for funksjonshemma og kulturskulen i Lindås. Kulturskulen stiller med musikkterapeut, medan eining for funksjonshemma syter for tilrettelegging og miljøarbeidar.

Innhaldet i musikkjengen

Musikkjengen er utforma etter dei unge gitar og foreldras behov. Tilbodet som utgjer 3, 5 time kvar måndag inneheldt følgjande: Dei unge vert henta heime, på skule eller i tilrettelagd arbeid og køyrt til lokala til kulturskulen på Ostereidet. Her vert det song, gitarspel, lek, kvelds og bandøving, før dei unge vert køyrt heimatt. Foreldre opplever måndagane som gode stunder der dei unge kjem heimatt glade og nøgde etter ei god fritidsoppleving.

Musikkterapeutiske prinsipp vert nytta for å utvikla samspel, turtaking og sosial kompetanse. Musikkjengen har vore bruyggjar til ordinært kulturliv og at dei unge har fått eit ordinært kulturskuletilbod. Utan denne bruygginga og samspelet mellom musikkterapeut og kulturskulelærer om den enkelte, hadde det ikkje vore mogeleg å få til.

Foreldra og familie har vore invitert på musikkjengen sine konsertar og desse er i særklasse og må berre opplevast.

Idegrunlaget og nasjonal merksemd

Aktivitetsbasert avlasting, musikkjengen inkludert, er tufta på god kartlegging, eit ressursperspektiv, eit innhald med ekte fritid for dei unge, på fellesskap og skreddarsaum og tilpassing for den enkelte unge og deira familie. I tillegg til dette, er avlasting for barn og unge også ein viktig arena for inkludering, mangfald og god fritid.

Eg er kjend med at aktivitetsbasert avlasting har fått stor merksemd på nasjonalt nivå, og stor merksemd av Helsedirektoratet. Aktivitetsbasert avlasting og musikkjengen har vore presentert på nasjonale konferansar, og i Helsedirektoratet sine hefter for gode tenester. Denne måten å organisera avlasting på har spreidd seg til andre kommunar. I dag har fem andre kommunar som Sandnes, Osterøy, Stjørdal, Bergen og Bydel Gamle Oslo lært av Lindås og etablert liknande avlastingsmodell. Aktivitetsbasert avlasting har vore bevisst på at ekte fritid skal vere det viktigaste innhaldet. Ekte fritid krev at kommunen gjev god kvalitet. Unge med nedsett funksjonsevne treng, slik som alle unge, fritid prega av flyt og gode

opplevingar i fellesskap med andre. Dei treng å oppleve spenning, samhald, risiko, humor og fellesskap

Kva kjenneteiknar dei unge i musikkjengen

Dei unge som er med i musikkjengen, har få om nokon andre avlastingstilbod, kultur eller fritidstilbod. Dei er avhengig av tilrettelegging for å fungere sosialt og på fritidsarenaen – og oppfyller lovens krav for å ha rett på tenester etter helse- og omsorgsteneste lova.

Musikkjengen og støttekontakt har for nokre av dei vore det einaste tilbodet dei har hatt, medan avlasting på døgnbasis lett kunne ha vore alternativet. Døgntilbod er ein langt meir kostnadskrevjande tilbod, enn eit tre og ein halvtimes opplegg i musikkjengen kvar veke.

Korleis opplever dei unge musikkjengen

Desse unge ropar ikkje høgt om det dei har eller får, og er ikkje ei pressgruppe som ringjer sine folkevalde for å seie si meining. Desse tre døma kan teikna ei bilete av kva musikkjengen betyr for dei.

- *Den unge la oss kalla han Per, vaknar om morgonen og spør mor « Kva for dag er det i dag?». Mor svara « Det er måndag». Per seier « Det er måndag, det er min dag i dag, det er musikkjengen».*
- *«Ole» kjem til musikkjengen etter sumarferien og seier « Eg har savnet dokkar i hele sommar».*
- *Ei anna mor seier at musikkjengen er sjølv livet for guten sin, og ho skjønar ikkje korleis det skal vera mogeleg å finne noko anna alternativ som er like godt for han som den.*

Slike tilbakemeldingar har gjort at fagfolk knytt til musikkjengen har sagt at når og om desse unge flyttar i bufellesskap så må dei framleis kunne ha eit tilbod i musikkjengen - fordi tilbodet betyr så mykje for dei det gjeldt. Tilbodet kan då lovheimlast som støttekontaktilbod (i gruppe), som også er ei lovpålagt teneste. Støttekontakt skal bidra til ei meningsfull fritid. Det er nett meningsfull fritid musikkjengen er for desse unge. Med ei slik ordning kan dei på lik line med andre betale eigendel i kulturskulen, men altså motta hjelp i form av tilrettelegging av fritida via musikkjengen.

Ordfører, det er krevjande å byggje opp tilbod som er så gode som musikkjengen i Lindås, men lett å leggje dei ned. Det vert eit stort tap for Lindås sine unge funksjonshemma om dette tilbodet forsvinn. Det må vere råd å supplere musikkjengen med nye medlemmer om nokon står i kø for å få eit tilbod. Dette tilbodet har me som kommune ikkje råd å miste.

Mine spørsmål er:

- Kva er den faglege grunngjevinga for å leggje ned musikkjengen?
- I kva grad har foreldre som treng tilbodet, og dei unge som har tilbodet, vorte ivaretatt med dei partsrettar dei har etter gjeldande lovverk?
- Kva alternative tilbod vil dei som er der i dag, få om musikkjengen vert lagt ned?

Ingrid Fjeldsbø

Høgre